

Nu vil jeg aabent og ærligt sige til den højtærede Minister, at hvis der er noget, der kan bebrejdes forhenværende Minister Appel, saa er det efter mit Skøn to Ting. Den ene har jeg nævnt; det er den, at han lod Arkitekt Frederiksen være baade Konduktør og Arkitekt. Det var en absolut Fejl, og jeg glædede mig — der var altsaa noget i den højtærede Ministers Tale, der glædede mig — over at se, at Arkitekt Borch, da Ministeriet spurgte ham, sagde: Det kan man ikke. Det sagde jeg ovre i Randers til vedkommende Arkitekt, at aldrig nogen Sinde vilde jeg gaa med til at godkende det, og jeg sagde ydermere, at aldrig nogen Sinde vil jeg gaa med til, naar jeg skulde betale Rejsen frem og tilbage og Diæter, at ansætte en Konduktør, der bor i en anden By, ganske bortset fra, at han, naar han ikke bor i den By, hvor Arbejdet skal udføres, jo er meget sjældnere til Stede, end han bør være. Men saa vil jeg endvidere sige, at det, jeg mener, man bedst kan bebrejde Minister Appel, var, at han indførte Besparelser. Det lyder maaske mærkeligt. Men han indførte Besparelser derved, at han indførte Forandringer i en af Rigsdagen vedtagne Lov. Det kan man ikke. Der har Minister Appel efter mit Skøn begaaet en Fejl. Han har, uden at gaa til Finansudvalget eller uden at gaa til Rigsdagen, forandret en af Rigsdagen vedtagne Lov, hvor Planerne var fremme, og hvor enhver vidste, hvorledes det skulde være. Deroverfor vil naturligvis Ministeren sige, at han har gjort det for at spare. Ja, det er meget godt, men forkert var det, og jeg vil hævde, at der vilde ikke kunne røres et Haar paa forhenværende Minister Appels Hoved, hvis han havde fulgt Tegningerne, gennemført Planen, saaledes som den var fra Professor Kampmanns Side, og taget de Udgifter, der kom paa det. Saa havde han staaet absolut uangribelig, med Undtagelse af eet Punkt. Man havde kunnet sige til ham: Hvorfor kom De ikke til Finansudvalget og fik Syndernes Forladelse for de Overskridelser af Lovens Beløb, der er begaaet? Men jeg har allerede en Gang i Dag sagt, at vi har Fortilfælde — vi har Militærhospitalet og mange andre Tilfælde —, hvor det samme er sket og sket paa Til lægsbevillingsloven, og hvor der ikke er blevet gjort Spor ud af det. Ministeren havde staaet kraftigere, hvis han havde gjort det. Jeg vil give det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen og i øvrigt ogsaa den højtærede Minister Ret i, at begynder man at tage Indmad ud af noget, der er beregnet til noget andet, bliver det ikke det, det skal

være, der bliver Kludder i det, og Besparelsen bliver i mange Tilfælde imaginær.

Den højtærede Minister omtalte de to unge Arkitekter. Ja, saa ganske unge var de nu ikke, men de var yngre end Professor Kampmann, hvad der for den enes Vedkommende var ret naturligt, da det var hans Søn; den anden, Arkitekt Frederiksen, var ca. 40 Aar. Men Ministeren har Ret i, at det var et Førstearbejde, de skulde udføre, saa man altsaa maatte have Lov til at regne med, at de satte alt ind paa at gøre det godt. Jeg tror, at i hvert Fald den ene af dem har gjort det godt. Den anden, Arkitekt Frederiksen, har maaske ikke kunnet gøre det bedre — jeg ved det ikke. Han har nu ikke haft med Tegningerne at gøre — det var nærmest Kampmann —, men hans Stilling som Konduktør er utiltalende for mig, og det har muligvis ogsaa afstedkommet Udgifter, som ikke havde været nødvendige.

Jeg maa gentage overfor den højtærede Minister, hvad jeg allerede har sagt til det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen, at hun kan ikke bebrejde Arkitekterne, at de ikke har talt med Skoleautoriteterne, hvis Ministeren da tænker paa Skoleautoriteterne derovre. Det har de gjort, baade hvad angaar almindelige Klasser, Fagklasser o. s. v. Ja, Ministeren ryster paa Hovedet. Jeg kan selvfølgelig ikke overbevise Dem, naar De ikke vil tro mig, men det er meddelt mig, at det har baade Professor Kampmann og de yngre gjort (*Undervisningsministeren* [Nina Bang]: Men de har ikke talt med Undervisningsinspektionen!). Det er muligt, det tør jeg ikke sige, men de har talt med dem, der skal benytte Skolen. Jeg vil for Resten sige — og her vil det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen om et Øjeblik ikke til mig —, at en af de største Fejl, man kan begaa, naar man skal bygge fra Statens Side, er, at man lader det „Væsen“, der skal benytte Bygningen, faa Indflydelse paa den og ikke samtidig har et Udvalg til at passe paa, at de ikke overskrider, hvad der er ret og billigt. Det være sig Skoler, Hospitaler, eller hvad det være vil. Fordringerne kommer alt for højt op, naar der ikke er en Art Udvalg paa den anden Side, der kan holde lidt paa Pengekassen (*J. Chr. Jensen*: Særlig naar der er Læger med). Ja, Lægerne er maaske særlig slemme.

Naa, jeg skal gøre det kort, det kan ikke nytte, at vi bliver ved med at tale om denne Sag. Der bliver talt om Klassemangel. Der er blevet nogle Klasser færre, ikke saa mange, som jeg i første Omgang havde troet. Forholdet er særlig bag-